«Біліктілікті арттырудың Қазақстандық өңіраралық орталығы»

«Казахстанский межрегиональный центр повышения квалификации»

Жоба
www.kmcpk.kz

«Есту және сөйлеу қабілеті бұзылған балаларды тиімді оқыту мен тәрбиелеудің заманауи әдістері»
педагогтердің біліктілігін арттыру курсының білім беру бағдарламасы
мектепке дейінгі, жалпы білім беретін және арнайы білім беру ұйымдарының педагог қызметкерлері (сурдопедагогтер, логопедтер) үшін
қазақ және орыс тілдерінде оқыту

1. Жалпы ережелер

1. **«Есту және сөйлеу қабілеті бұзылған балаларды тиімді оқыту мен тәрбиелеудің заманауи әдістері»** педагогтердің біліктілігін арттыру курстарының білім беру бағдарламасы (бұдан әрі – Бағдарлама) мектепке дейінгі, жалпы білім беретін және арнайы білім беру ұйымдарының педагог қызметкерлерін (сурдопедагогтер, логопедтер) оқытуды реттейді .
2. Бағдарлама педагог қызметкерлердің есту және сөйлеу қабілеті бұзылған балаларды оқыту және тәрбиелеу мәселелері бойынша кәсіби құзыреттіліктерін дамытуға бағытталған. Курс мектепке дейінгі, жалпы білім беру және арнайы білім беру ұйымдары жағдайында есту және сөйлеу қабілеті бұзылған балаларды оқыту және тәрбиелеу үдерістерінің мәні, мазмұны және әдістемелік аспектілері туралы идеяларды қалыптастыруға бағытталған.

2. Глоссарий

КИ - кохлеарлы имплант, кохлеарлы имплантация
КИ жүйесі - кохлеарлы имплантация жүйесі
ЕА - есту аппараты
СП жүйесі - сөйлеу процессоры жүйесі
ПМПК - Психологиялық-медициналық-педагогикалық кеңес беру
ШРҚР - Шартты рефлекторлы қозғалыс реакциясы
МШ бала – мүмкіндігі шектеулі бала

3. Бағдарламаның тақырыптамасы

Модуль 1. Нормативтік-құқықтық модуль	1.1. Инклюзивті және арнайы мектепке дейінгі, жалпы білім беретін және арнайы білім беру ұйымдары педагогтерінің қызметін реттейтін нормативтік құқықтық актілер.
Модуль 2. Басқарушылық	2.1.Инклюзивті және арнайы білім беру ұйымдарында педагогикалық мәдениетті қалыптастыру
Модуль 3. Есту қабілеті бұзылған оқушылардың психологиялық-педагогикалық ерекшеліктері	3.1.Сөйлеуді есту қабілетін дамытудың психологиялық-педагогикалық негіздері
	3.2. Арнайы мектеп жағдайында есту және сөйлеу қабілеті бұзылған балаларды кешенді қолдау ерекшеліктері
Модуль 4. Мазмұндық	4.1. Есту және сөйлеу қабілеті бұзылған балалардың есту-сөйлеуін дамыту жұмыстарын ұйымдастыру.
	4.2. Білім беру үдерісінде есту және сөйлеу қабілеті бұзылған балаларды оқыту мен тәрбиелеудің ерекшеліктері
	4.3. Сөйлеуді есту қабілетін дамыту бойынша жұмыстың мазмұны және оған қойылатын талаптар
	4.4. Кохлеарлы имплантация және көптеген даму бұзылыстары
	4.5. Есту және сөйлеу қабілеті бұзылған білім алушылармен педагогтің түзету-дамыту жұмысын ұйымдастыру
	4.6. Есту және сөйлеу қабілеті бұзылған білім алушылар үшін түзету-дамытушылық оқытудың негізгі бағыттары мен мазмұны
	4.7. Есту және сөйлеу қабілеті бұзылған балаларды оқыту мен тәрбиелеуді ұйымдастырудағы жобалау технологиялары

	4.8. Есту және сөйлеу қабілеті бұзылған балаларды оқыту мен тәрбиелеу үшін оқу және тәрбие үдерісінде жаңа ақпараттық технологияларды қолдану
	4.9. Есту және сөйлеу қабілеті бұзылған балаларды оқыту мен тәрбиелеуде ойын әрекеттерін қолдану
	4.10. Есту және сөйлеу қабілеті бұзылған оқушылардың әлеуметтік бейімделу үдерісі
	4.11. Ата-ананың жұмысы: баланың отбасындағы есту және сөйлеу дағдыларын қалай қолдау керек
Модуль 5. Педагогтердің IT-құзыреттілігін дамыту	5.1. Оқу мен тәрбие үдерісінде техникалық және жеке көмекші құралдарды пайдалану
	5.2. Есту қабілетін дамытуда жаңа технологияларды қолдану
Модуль 6. Вариативтік	6.1. Кохлеарлы имплантация жүйесі бар балалармен түзету-дамыту жұмысы
	6.2. Қашықтықтан оқыту технологияларын қолдана отырып, есту және сөйлеу қабілеті бұзылған балалармен түзету сабақтарын өткізу
	6.2 Шағын сабақты тестілеуге және таныстыруға дайындық (жобаны қорғау).

4. Бағдарламаның мақсаты, міндеттері және күтілетін нәтижелері

1. Бағдарламаның мақсаты есту анализаторының патологиясы бар балаларда естуді қабылдауын және сөйлеуді дамыту технологияларын меңгеру, сондай-ақ есту және сөйлеу қабілеті бұзылған балаларды дамыту мен оқытудың және тәрбиелеудің қазіргі теориялық және қолданбалы аспектілерін білу болып табылады.

1. Бағдарламаның міндеттері:

1) Оқу және тәрбие үдерісінің қазіргі заманғы үрдістерінде есту және сөйлеу қабілеті бұзылған білім алушылармен жұмыс істеу ерекшеліктерін анықтау.

2) Арнайы білім беру ұйымында психологиялық әдістермен түзету жұмысының құзыреттерін анықтау.
3) Сурдопедагог сабақтарының әдістемесін сипаттау.
4) Арнайы педагогикалық технологиялардың әдістерін талдау.
5) Өзінің шығармашылық әлеуетін дамыта отырып, практикалық материалды жинақтау мен талдау қабілетін қалыптастыру.
6) есту және сөйлеу қабілеті бұзылған білім алушылармен жұмыс істеу әдістері мен тәсілдері туралы түсініктерін кеңейту;
7) оқу және тәрбие үдерістеріндегі жұмыста қолданудың практикалық дағдыларын дамыту.

2. Курс аяқталғаннан кейін тыңдаушылар:

Білімі:

- есту және сөйлеу қабілеті бұзылған білім алушылармен түзету-дамыту сабақтарын өткізу әдістемесін түсіну;
- білім беру мен тәрбиелу әдістемесінің заманауи үрдістері, мүмкіндіктері;
- қазіргі әлем шындығындағы даму ерекшеліктері мен болашағы;
- есту және сөйлеу қабілеті бұзылған білім алушыларды дамыту бойынша білім беру қызметін ұйымдастыру әдістері.

Дағдылары:

- әр түрлі қызмет түрлерінде әртүрлі технологияларды пайдалану мақсаттарын тұжырымдау;
- білім алушылардың жеке және жас ерекшеліктерін ескере отырып, өз жұмыс жоспарын әзірлеу;
- білім алушылардың қажеттілігін ескере отырып, ойын материалын өз бетінше әзірлеу қабілеті;
- білім беру үдерісінің барлық қатысушыларын түзету жұмыстарына тарту.

Кәсіби құзыреттері:

- арнайы білім беру ұйымының нақты білім беру сатысында оқу және тәрбие үдерісінің сапасын қамтамасыз ету үшін, оның ішінде ақпараттық, заманауи әдістер мен технологияларды қолдануға дайын болу;
- оқу мен тәрбие үдерісінің сапасын қамтамасыз ету үшін әмбебап қызмет түрлерін қалыптастыру мен білім беру ортасының мүмкіндіктерін пайдалану қабілеті, оқытуда интернет технологияларды қолдану; мультимедиялық оқу құралдарын, дидактикалық материалдарды жасау;
- білім алушылардың ынтымақтастығын ұйымдастыру қабілеті, белсенділік пен бастаманы, білім алушылардың дербестігін, олардың шығармашылық қабілеттерін қолдау.

5. Бағдарламаның құрылымы мен мазмұны

Бағдарлама 6 модульден тұрады:

1) нормативтік-құқықтық;
2) басқарушылық;
3) психологиялық-педагогикалық;
4) мазмұндық;

5) технологиялық;
6) вариативтік.
Ескерту:Вариативтік модульдің тақырыптары курс тыңдаушылары контингентінің ерекшеліктерімен, олардың кәсіби қажеттіліктері, қызметтерге тапсырыс берушілердің мақсатты тобы, тыңдаушы ұйымының миссиясы, сондай-ақ кіріс сауалнамасы барысында анықталады.
Модуль 1: Арнайы ұйымдар дефектологтарының қызметін реттейтін нормативтік құқықтық актілер.
сабақтың ұзақтығы:
күндізгі режимде-2 сағат;
онлайн режимінде: оқыту-3 сағат, өзіндік зерделеу-4 сағат.
1) Модуль мақсаттары
- нормативтік-құқықтық негіздер бойынша педагог қызметкерлердің кәсіби құзыреттілік деңгейін арттыру;
2) Модульдің қысқаша мазмұны
Қазақстанда инклюзивті және арнайы білім беруді іске асырудың нормативтік-құқықтық базасы.
3) Күтілетін нәтижелер
Модуль бойынша курсты аяқтағаннан кейін тыңдаушылар:
- Қазақстандағы инклюзивті және арнайы білім берудің нормативтік-құқықтық негіздерін білу.
Модульде арнайы және инклюзивті мектепке дейінгі, жалпы орта білім беру бойынша мемлекеттік білім беру саясаты саласындағы мәселелер; мұғалім-сурдопедагог, мектепке дейінгі, жалпы білім беретін және арнайы білім беру ұйымдарының логопедтері қызметінің нормативтік-құқықтық негізі қаралады.
Модуль 2: Басқарушылық.
сабақтың ұзақтығы:
күндізгі режимде-4 сағат;
онлайн режимінде: оқыту-1 сағат, өзіндік зерделеу -7 сағат.
1) Модульдің мақсаттары мен міндеттері
1. тыңдаушылардың назарын арнайы білім беру ұйымы жағдайында педагогикалық мәдениетті қалыптастыруға аудару.
2) Модульдің қысқаша мазмұны
3) Күтілетін нәтижелер
Модуль бойынша курсты аяқтағаннан кейін тыңдаушылар:
- біліктілікті арттыру курстарынан өту кезінде бағдарламаның мазмұнын түсіну;
- өзінің кәсіби қызметінде кәсіби білім мен дағдыларды меңгеру.

Модульде білім беру ұйымдарында педагогикалық мәдениетті құру мәселелері, педагогикалық әдептіліктің, педагогикалық техниканың және шеберліктің даму дәрежесі қарастырылады. Білім беруді жаңғыртудың негізі ретінде педагогтің кәсіби құзыреттілігін дамыту. Инклюзивті және арнайы білім беруді қолдаудың психологиялық-педагогикалық үдерісі сипатталған. ... педагогтерді инклюзивті және арнайы білім беру ортасындағы жұмыс

ерекшеліктеріне дайындау және оқыту ... "ерекше" балалармен бір сыныпта оқитыдар ... мәртебесі "норма"терминімен анықталған балалармен психологиялық-педагогикалық жұмыс.

Инклюзивті білім беру тәжірибесін жүзеге асыратын білім беру ұйымдарында оқу үдерісін ұйымдастыру әртүрлі топтағы балалардың ерекше білім беру қажеттіліктері ескеріледі.

Модуль 3. Психологиялық-педагогикалық

сабақтың ұзақтығы:

күндізгі режимде - 6 сағат;

онлайн режимінде: өзіндік зерделеу -8 сағат.

1) Модульдің мақсаттары мен міндеттері

1. Есту және сөйлеу қабілеті бұзылған балалардың дамуының негізгі психологиялық-педагогикалық ерекшеліктерін ашу.

2) Модульдің қысқаша мазмұны

Бұл модульде есту қабілеті бұзылған балалардың дамуының психологиялық-педагогикалық ерекшеліктері қарастырылады.

3) Күтілетін нәтижелер

Модуль бойынша курсты аяқтағаннан кейін тыңдаушылар:

Білетін болады:

- есту қабілеті бұзылған балалардың медициналық-педагогикалық жіктелуін. Есту қабілеті бұзылған білім алушылардың дамуының психологиялық-педагогикалық ерекшеліктерін. Есту анализаторының психофизиологиясын. Есту мүшесі мен есту анализаторының зақымдану белгілері мен синдромдарын. Балалардың есту қабілетін зерттеу әдістері. Саңраулық және есту мүкістігін. Есту қабілеті нашар балаларды педагогикалық жіктеудің теориялық негіздерін. Есту түсінігінің қалыптасу сипатын. Есту қабілеті нашар балаларды тәрбиелеу мен оқытуды ұйымдастырудағы педагогикалық жіктеудің маңызын. Қазіргі кезеңде есту қабілеті нашар балаларды жіктеуді жетілдіру мәселесін.

- арнайы мектеп жағдайында есту қабілеті бұзылған балаларды кешенді қолдау ерекшеліктерін. Жалпы білім беретін мектепте даму мүмкіндігі шектеулі балаларды қолдау үдерісінің құрылымы мен ұйымдастырылуын. Жалпы білім беретін мектепте ПМПК қолдау жұмысын ұйымдастыруын. ПМПК мамандарының жұмысындағы сабақтастығы, ПТПК жағдайында инклюзивті білім беруді. Инклюзивті мектептегі кедергісіз білім беру ортасын. Даму мүмкіндігі шектеулі балаларды тәрбиелеп отырған ата-аналарға психологиялық көмек көрсетуді. Білім алушылардың әлеуметтенуін сүйемелдеуді. Баланың тікелей ортасымен жұмысты.

Модуль 4: Мазмұндық.

сабақтың ұзақтығы:

күндізгі режимде-48 сағат;

онлайн режимінде: оқыту-13 сағат, өзіндік зерделеу -28 сағат.

1) Модульдің мақсаттары мен міндеттері

1. Тыңдаушыларға есту қабілеті бұзылған балалармен түзету-дамыту жұмыстарын қолдану ерекшеліктері туралы білім жүйесін ұйымдастыруға ықпал ету.

2) Модульдің қысқаша мазмұны

Сөйлеуді есту қабілетін дамыту бойынша жұмыстың мазмұны және оған қойылатын талаптар. Есту қабілетін дамыту бойынша оқу қызметін ұйымдастыру формалары. Есту қабілеті бұзылған балалардың есту қабілетін дамыту технологиясы. Есту қабілетін дамытуда жаңа технологияларды қолдану.

3) Күтілетін нәтижелер

Модуль бойынша курсты аяқтағаннан кейін тыңдаушылар:

- біліктілікті арттыру курстарынан өту кезінде бағдарламаның мазмұнын түсіну;
- есту қабілеті бұзылған балалармен арнайы ұйымдағы түзету-дамыту жұмыстарын балалардың психикалық дамуының заңдылықтары мен ерекшеліктерін, балалардың есту функцияларының медициналық және педагогикалық классификациясының критерийлерін ескере отырып ұйымдастырудың шарттары мен мазмұнына назар аудару.

Қаралатын болады:

- сөйлеуді есту қабілетін дамыту жұмысы мазмұнының мәселелері мен оған қойылатын талаптар. Есту қабілетін дамыту бойынша оқу қызметін ұйымдастыру формалары. Есту және сөйлеу қабілеті бұзылған балалардың есту қабылдауын дамыту технологиясы. Есту қабілетін дамытуда жаңа технологияларды қолдану.
- "түзете оқыту", "түзете дамыту" ұғымдары. Есту және сөйлеу қабілеті бұзылған балаларға арналған арнайы білім беру ұйымындағы түзету жұмыстарының мақсаттары мен міндеттері. Есту қабілеті бұзылған балаларға түзету-педагогикалық көмек көрсету түрлері. мектеп оқушыларының жеке дамуына Оқу-тәрбие үдерісі жағдайында түзету-педагогикалық қолдау көрсету. Есту қабілеті бұзылған балаларды түзете оқыту мен тәрбиелеуді дамытудың мәселелері мен болашағы. Жалпы білім беру сабақтарында балалардың дысталуды атуы бойынша түзету жұмыстары. Балалармен түзету жұмыстарындағы фонетикалық ырғақты қолдану

Модуль 5. Технологиялық «Білім беру ұйымдарының педагог қызметкерлерінің IT-құзыреттілігін дамыту»

сабақтың ұзақтығы:

күндізгі режимде-8 сағат;

онлайн режимінде-8 сағат.

Модульдің мақсаттары мен міндеттері

- оқу үдерісінде техникалық және жеке көмекші құралдарды қолдануды үйрету.
- есту қабілеті нашар балаларға кохлеарлы имплантацияның рөлі мен маңыздылығын көрсету.

2) Модульдің қысқаша мазмұны

Осы модульде тәрбиелеу үдерісінің техникалық және жеке көмекші құралдары қарастырылады. Есту қабілеті бұзылған балалар үшін кохлеарлы имплантацияның маңызы.

3) Күтілетін нәтижелер

Модуль бойынша курсты аяқтағаннан кейін тыңдаушылар:

қолдануға дайын:

- білім беру ұйымының нақты білім беру сатысында заманауи әдістемелер мен технологиялар, оның ішінде ақпараттық, оқу және тәрбие үдерісінің сапасын қамтамасыз ету.
- сурдо-логопедиялық тәжірибедегі компьютерлік бағдарламалар: "Бізді қоршаған дыбыстар"логопедиялық бағдарламасы, Жолбарыстарға арналған ойындар, "сөйлеу калейдоскопы"логопедиялық кешені, мобильді қосымшалар: ГлоРид - жаһандық оқу, "Коммуникатор Дельфин", коммуникатор қосымшасы «Аутизм: қарым-қатынас». Оңалту және түзету-педагогикалық үдерісінде қолданылатын техникалық және жеке көмекші құралдар ұсынылған.
- қашықтықтан білім беру технологияларын қолдана отырып логопедиялық сабақ өткізу әдістемесі

Модуль 6:«Вариативтік»

сабақтың ұзақтығы (таңдау бойынша):

күндізгі режимде- 12сағат;

онлайн режимінде- 5сағат.

Модульдің мақсаттары мен міндеттері

- тыңдаушылардың рефлексивті дағдыларын қалыптастыру.
- рефлексияның әртүрлі түрлері мен формаларын меңгеруге үйрету.

2) Модульдің қысқаша мазмұны

Тыңдаушылардың қиындықтар тудыратын аймағындағы сұрақтарды талқылау және мәселелерді шешу. Бағдарламаның мазмұнын тыңдаушылардың сапалық құрамына сәйкес және олардың жеке қажеттіліктерін ескере отырып саралау. Таныстырылымға дайындық.

3) Күтілетін нәтижелер

Модуль бойынша курсты аяқтағаннан кейін тыңдаушылар:

- білім берудің цифрлық трансформациясын дамыту шеңберінде алған білімі мен дағдылары негізінде сындарлы рефлексия жасай алады;
- рефлексияның әртүрлі түрлері мен формаларын игереді.

Осы модульде курс тыңдаушысы мазмұн тақырыптамасын таңдау бойынша кохлеарлы имплантация операциясынан кейін түзету сабақтарына қатысуға ата-аналарды қашықтықтан оқыту технологиясымен, балалармен түзету-педагогикалық жұмысымен таныса алады.

Модульдің мазмұны мұғалімдердің-сурдопедагогтың, логопедтің кәсіби маңызды құзыреттерін, профессиографиялық тәсіл негізінде оларды қалыптастыру жолдары мен тәсілдерін анықтауға мүмкіндік береді.

6. Оқу үдерісін ұйымдастыру

7. Біліктілікті арттыру курстары режимде ұйымдастырылады:

1) Бағдарламадағы 1-қосымшаға сәйкес күндізгі оқу режиміндегі курстың оқу- тақырыптық жоспарына (бұдан әрі-ОТЖ) сәйкес күндізгі оқу. Күндізгі курстардың ұзақтығы-80 сағат. Күндізгі және қашықтықтан бір апталық курсты ұйымдастырған кезде ОТЖ-дағы сағат саны екі есеге азаяды.

2) осы бағдарлама курсының оқу- тақырыптық жоспарына сәйкес қашықтықтан оқыту, оқытудың екі кезеңін қамтиды: қашықтықтан (онлайн)-24 сағат, өзіндік (оффлайн) -56 сағат.

Білім беру үдерісін күндізгі және қашықтықтан оқыту режимінде ұйымдастыру кезінде тыңдаушылардың білімін бақылау және бағалау мақсатында мыналар жүзеге асырылады: өзіндік жұмыс, жобалық жұмыс, шағын сабақтың (шағын іс-шараның) тұсаукесері, қорытынды тестілеу, сондай-ақ аралық тестілеу. Өз бетінше жұмыс істеуге арналған тапсырмалар, тест тапсырмалары, жобалық жұмыстар мен шағын сабақтар (шағын-іс-шаралар) тақырыптары курстың оқу-әдістемелік кешеніне (бұдан әрі - ОӘК) енгізілген.

Ескерту: Қорытынды тестілеу, өзіндік жұмыс сұрақтары тыңдаушылардың білімін бақылау және бағалау курс барысында алған білімдері мен дағдыларын ескере отырып, курстарды өткізу кезінде әзірленеді.

8. Білім беру үдерісі оқытудың интерактивті формалары мен әдістерін қамтиды: лекция, семинар, практикалық жұмыс, көшпелі практикалық сабақ (бұдан әрі – КПС), тренинг, конференция, дөңгелек үстел, мәселелерді бірлесіп шешу, сондай-ақ, вебинар, онлайн-форум, онлайн-кеңес беру және курс бойынша қашықтықтан оқыту режимінде тыңдаушының өзіндік оқуы.

9. Білім беру үдерісін ұйымдастыру кезінде тыңдаушылардың білімін бақылау және бағалау мақсатында Шағын сабақты/жобалық жұмысты қорғау және қорытынды тестілеу жүргізіледі.

7. Бағдарламаны оқу-әдістемелік қамтамасыз ету

Курсты оқу-әдістемелік қамтамасыз ету мыналарды қамтиды:

- Курс бағдарламасын;
- курсты оқытуда қолданылатын әдістер мен тәсілдердің сипаттамасы;
- теориялық материал (тұсаукесерлер, цифрлық ресурстар) ;
- практикалық тапсырмалар (белсенділіктер, жаттығулар, сұрақтар) ;
- өзіндік жұмыс бойынша тапсырмалар (бағалау критерийлері);
- есту қабілеті бұзылған балаларды оқыту және тәрбиелеу бойынша оқу-әдістемелік материалдар, түзете оқыту сабақтарының бейнеүзділері;
- курс тыңдаушыларына арналған үлестірме материалдар;
- қорытынды тестілеу материалдары;

- негізгі әдебиеттер тізімі және қосымша оқу көздері мен ресурстары, интернет ресурстары.

8. Оқу нәтижелерін бағалау

Тыңдаушылардың білімін бақылау және бағалау тыңдаушылардың өзіндік жұмысты, жобалық жұмысты және қорытынды тестілеуді орындауы арқылы жүзеге асырылады. ***Ескерту:*** Қорытынды тестілеу, өзіндік жұмыс сұрақтары тыңдаушылардың білімін бақылау және бағалау курс барысында алған білімдері мен дағдыларын ескере отырып, курстарды өткізу кезінде әзірленеді.

Өзіндік жұмыс

Модульдердің мазмұны бойынша өзіндік жұмысты ұйымдастыру тыңдаушылардың белсенді қатысуымен оқытылатын курстың ең маңызды және күрделі тақырыптары бойынша топтық сабақтардың ерекше түрі болып табылатын семинар сабақтарына дайындық ретінде жүргізілетін болады.

Жобаның құрылымы

Бір жобалық тақырыпта 4-5 тыңдаушыдан тұратын топ жұмыс істейді. Әр топ ұсынылған тақырып бойынша жоба дайындайды. Жоба келесі құрылымдық элементтерден тұрады:

1) Титулдық парағы (ұйымның атауы, Т. А. Ә. әзірлеуші(лер), жыл, қала көрсетіледі).
2) Мазмұны (кіріспе, негізгі бөлім, қорытынды, қосымша).
3)Кіріспе (таңдалған тақырыптың өзектілігі, жұмыстың мақсаты мен міндеттері, пайдаланылған дереккөздер, негізгі мәселенің тұжырымы мен қысқаша сипаттамасы ашылады).
4) Негізгі бөлім (кіріспеде қойылған мәселе ашылады, қолданыстағы тиімді тәжірибе мен дереккөз материалдарымен оны шешу жолдары қадағаланады, дәлелді ұстанымды қамтып көрсетеді, сипаттайды).
5) Қорытынды (жобаның алға қойған мақсаты мен міндеттеріне сәйкес зерттеудің негізгі қорытындылары шығарылады, жалпыланған қорытындылар жасалады немесе зерттеу нәтижелерін нақты пайдалану бойынша практикалық ұсыныстар беріледі).
6) Пайдаланылған дереккөздердің тізімі.
7) Қосымшалар (қажет болған жағдайда).
8) Слайд түріндегі презентация (жақсырақ).

Жобаны бағалау критерийлері

1) Теориялық және практикалық сабақтың көлемі.
2) Тақырыптың жаңалығы мен өзектілігі.
3) Шығармашылық.
4) Нақты мәселелерді шешу үшін білімді қолдана білу.
5) Жобаның мазмұнын қисынды, барабар ашу.

Жобаны бағалау критерийлері

1.1. Мәселе

Мәселені түсінеді	1 балл
Мәселені таңдауды түсіндіреді	2 балл
Жағдайды талдау негізінде қайшылықты атады	3 балл
Мәселенің пайда болу себептерін атады	4 балл
Мәселені тұжырымдап, оның себептерін талдады	5 балл

1.2. Мақсат қою

Мақсатты тұжырымдайды және түсінеді	1 балл
Міндеттер мақсатқа сай келеді	2 балл
Мақсатқа жетудің жолын ұсынды	3 балл
Мәселені шешу жолдарын ұсынды	4 балл
Стратегияны ұсынды	5 балл

1.3. Жоспарлау

Жоба жұмыс туралы айтып берді	1 балл
Әрекеттердің бірізділігін анықтады	2 балл
Қадамдарды ұсынды және кейбір ресурстарды көрсетті	3 балл
Ресурстарды негіздеді	4 балл
Ағымдағы бақылауды жоспарлады	5 балл

1.4. Нәтижені бағалау

Күтілетін нәтижемен салыстырды	1 балл
Жобаның мәнге сәйкестігі туралы қорытынды жасады	2 балл
Нәтижені бағалау критерийлерін ұсынды	3 балл
Критерийлерге сәйкестігі бағаланды	4 балл
Критерийлер жүйесін ұсынды	5 балл

1.5. Алынған нәтижелердің мәні

Күтілетін нәтижені сипаттады	1 балл
Жобаның қалай қолданылатынын айтты	2 балл
Жобаны пайдалану саласындағы мәселені негіздеді	3 балл
Мәселені пайдалану бойынша ұсыныстар берді	4 балл
Жобаны жылжытуды жоспарлады немесе қолдану шекараларын көрсетті	5 балл

Жоба бойынша ең жоғары балл саны 25 балл

Жұмыс үшін балл қосындысы дәстүрлі бағалау нормаларына аударуды келесі схема бойынша жүзеге асыруды ұсынамыз:

- «5»(өте жақсы) бағасы 85% және одан жоғары балл қосындысына қойылады. «Тақырып жаңашылдық элементтерімен ұсынылған ».

- «4»(жақсы) бағасы 71% - дан 84% - ға дейінгі балл қосындысына сәйкес келеді. «Тақырып толығымен ашылды».

- «3» бағасы 50% - дан 70% - ға дейін. «Тақырып нашар ашылды».

- «2» бағасы кем дегенде 50% сәйкес. «Тақырып ашылды».

Презентация ұзақтығы: 5-7 мин.

Тыңдаушыларды бағалау критерийлері:

Біліктілікті арттыру курстарынан өту нәтижесінде тыңдаушының қызметі келесі критерийлер бойынша бағалануы мүмкін:

1. сабаққа қатысу;
2. тыңдаушылар үшін есту қабілеті бұзылған балаларға арналған арнайы (түзету) білім беру ұйымындағы мамандардың ашық сабақтарына қатысу;
3. тәрбиешілерге сыныптардағы балалармен сабақ ұйымдастыруға көмектесу;
4. сурдопедагогтерге тәрбиешілерге балалармен түзету-дамыту жұмыстарына арналған құралдар жасауға көмектесу;
5. тыңдаушының сурдопедагог ретінде таңдалған тақырып бойынша баламен ашық жеке сабақ өткізу сапасы (конспект тапсырумен);
6. тыңдаушының сурдопедагог ретінде таңдалған тақырып бойынша бастауыш сыныптарда ашық фронтальды сабақ өткізу сапасы (конспект тапсырумен);
7. тәрбиеші ретінде таңдалған тақырып бойынша бастауыш сыныптарда тыңдаушының ашық сабақ өткізу сапасы;
8. мамандармен әңгімелесудің фото жазбаларын жүргізу;
9. есту қабілеті бұзылған баланың психологиялық-педагогикалық диагностикасын толыққанды жүргізу;
10. бастауыш сынып баласына психологиялық-педагогикалық сипаттаманы дұрыс құрастыру;
11. қажет болған жағдайда дактилология мен ымдау тілін сенімді қолдану;
12. педагогикалық тәжірибені талдау және оны конференцияда тақырыптық баяндамалармен ұсыну;
13. болашақ маманның кәсіби маңызды жеке қасиеттерінің қалыптасуын талдау;
14. тыңдаушының есептік құжаттамасын уақтылы ресімдеу және тапсыру.

Жоба таныстырылымының құрылымы

Есту қабілеті бұзылған балаларға арналған арнайы мектептің педагогикалық қызметкерлері таныстырылымды жоспарлап, білім алушылармен оқу сабақтары мен тәрбие іс-шараларын өткізудің бейне\көрсетілімінің үзіндісін ұсынады.

Таныстырылымды рәсімдеу бойынша талаптар

Бір жобалық тақырыпта 4-5 тыңдаушыдан тұратын топ жұмыс істейді. Әр топ өз жобасын дайындайды.

Мақсаты-материалдарды қабылдау және логопедтік массаж жасау дағдыларын қалыптастыру үшін ақпарат беру.

Оқу мақсаттарына сәйкестігін бағалау:

- жобаның мақсаттары оқыту мақсаттарымен келісілген;
- оқыту ерекшеліктеріндегі бағдарлауды бағалау;
- тақырыптарға сәйкес мақсаттар қойылады.

Жоба келесі құрылымдық элементтерден тұрады:

1) Титулдық парағы (ұйымның атауы, Т. А. Ә. әзірлеуші(лер), жыл, қала көрсетіледі).
2) Мазмұны (кіріспе, негізгі бөлім, қорытынды, қосымша).
3) Кіріспе (таңдалған тақырыптың өзектілігі, жұмыстың мақсаты мен міндеті, пайдаланылатын дереккөздер, негізгі мәселенің тұжырымы мен қысқаша сипаттамасы беріледі).
4) Негізгі бөлім (кіріспеде қойылған мәселе ашылады, қолданыстағы тиімді тәжірибе мен дереккөз материалдарымен оны шешу жолдары қадағаланады, дәлелді ұстанымды қамтып көрсетеді, оған әртүрлі көзқарастар сипатталады және оларға автордың қатынасы көрсетіледі).
5) Қорытынды (жобаның алға қойған мақсаты мен міндеттеріне сәйкес зерттеудің негізгі қорытындылары шығарылады, жалпыланған қорытындылар жасалады немесе зерттеу нәтижелерін нақты пайдалану бойынша практикалық ұсыныстар беріледі).
6) Пайдаланылған дереккөздердің тізімі.
7) Қосымшалар (қажет болған жағдайда).
8) Слайд түріндегі презентация

9. Курстан кейінгі сүйемелдеу

Курстан кейінгі сүйемелдеу келесі арқылы жүзеге асырылады:

1) лектордың диагностика мәселелері бойынша онлайн консультациялар өткізуі, логопедтік массажды қолдану; онлайн іс-шаралар, әр түрлі байланыс құралдарын қолдану арқылы әдістемелік десанттар(электронды пошта, мессенджерлер, әлеуметтік желілер (Facebook, WhatsApp және т.б.);
2) логопед-мұғалімдерді аттестаттауға дайындау кезінде әдістемелік көмекті жүзеге асыру;
3) логопедтік практика мәселелері бойынша конференцияларға, семинарларға, вебинарларға, дөңгелек үстелдерге қатысуға тарту;
4) облыстық, республикалық басылымдарда, БАҚ-та мақалалар жариялау (мүмкін бірлескен авторлықта).

1-қосымша

«Есту және сөйлеу қабілеті бұзылған балаларды
тиімді оқыту мен тәрбиелеудің заманауи әдістері»
біліктілігін арттыру курсының
білім беру бағдарламасына

Күндізгі оқу курсының оқу-тақырыптық жоспары

№	Сабақтың тақырыптары	Дәріс	Таңдау сабақтары	Тәжірибелік жұмыс	Семинар	Тренинг	ТІС	Тұсаукесер/Жобаны қорғау	Барлығы
1	**Модуль 1.**	**2**							**2**
1.1	Инклюзивті және арнайы мектепке дейінгі, жалпы білім беретін және арнайы білім беру ұйымдары педагогтерінің қызметін реттейтін нормативтік құқықтық актілер.	2							2
2	**Модуль 2.**	**2**							**2**
2.1	Инклюзивті және арнайы білім беру ұйымдарында педагогикалық мәдениетті қалыптастыру	2							2
	Психологиялық-педагогикалық модуль	**4**			**2**				**6**
3.1.	Сөйлеуді есту қабілетін дамытудың психологиялық-педагогикалық негіздері	2							2
3.2.	Арнайы мектеп жағдайында есту және сөйлеу қабілеті бұзылған балаларды кешенді қолдау ерекшеліктері	2			2				4
	Мазмұндық модуль	**12**		**14**	**6**			**18**	**50**
4.1.	Есту және сөйлеу қабілеті бұзылған балалардың есту-сөйлеуін дамыту жұмыстарын ұйымдастыру.	2			2			2	6
4.2.	Білім беру үдерісінде есту және сөйлеу қабілеті бұзылған балаларды оқыту мен тәрбиелеудің ерекшеліктері	2			2				4
4.3.	Сөйлеуді есту қабілетін дамыту бойынша жұмыстың мазмұны және оған қойылатын талаптар	2			2			2	6
4.4.	Кохлеарлы имплантация және көптеген даму бұзылыстары							2	2
4.5	Есту және сөйлеу қабілеті бұзылған білім алушылармен педагогтің түзету-дамыту жұмысын ұйымдастыру	2		2				2	6
4.6.	Есту және сөйлеу қабілеті бұзылған білім алушылар үшін түзету-дамытушылық оқытудың негізгі бағыттары мен мазмұны	2		2				2	6
4.7.	Есту және сөйлеу қабілеті бұзылған балаларды оқыту мен тәрбиелеуді ұйымдастырудағы жобалау технологиялары			2				2	4
4.8.	Есту және сөйлеу қабілеті бұзылған балаларды оқыту мен тәрбиелеу үшін оқу және тәрбие үдерісінде жаңа ақпараттық технологияларды қолдану	2		2					4

4.9.	Есту және сөйлеу қабілеті бұзылған балаларды оқыту мен тәрбиелеуде ойын әрекеттерін қолдану			2				2	4
4.10	Есту және сөйлеу қабілеті бұзылған оқушылардың әлеуметтік бейімделу үдерісі			2				2	4
4.11	Ата-ананың жұмысы: баланың отбасындағы есту және сөйлеу дағдыларын қалай қолдау керек			2				2	4
5	**Технологиялық модуль**						**8**		**8**
5.1.	Оқу мен тәрбие үдерісінде техникалық және жеке көмекші құралдарды пайдалану						4		4
5.2.	Есту қабілетін дамытуда жаңа технологияларды қолдану						4		4
6	**Вариативтік**		**6**					**4**	**12**
6.1	Кохлеарлы имплантация операциясынан кейін балалармен түзету-педагогикалық жұмыс		4						4
6.2	Қашықтықтан оқыту технологияларын қолдана отырып, есту және сөйлеу қабілеті бұзылған балалармен түзету сабақтарын өткізу		2						2
6.3.	Шағын сабақты тестілеуге және тұсаукесерге дайындық (жобаны қорғау).		2						2
6.4	Тұсаукесерге дайындық (жобаны қорғау)							4	4
	Барлығы:	**20**	**8**	**14**	**8**	**2**	**8**	**20**	**80**

Ескерту: 1 академиялық сағат-45 минут.

1-қосымша
«Есту және сөйлеу қабілеті бұзылған балаларды
тиімді оқыту мен тәрбиелеудің заманауи әдістері»
біліктілігін арттыру курсының
білім беру бағдарламасына

Қашықтықтан оқыту курсының оқу-тақырыптық жоспары

№	Сабақтың тақырыбы	Қашықтықтан оқыту					Өзіндік оқу	Барлығы
		Он-лайн	СӨЖ	Вебинар	Онлайн-форум	Онлайн-кеңес беру	Тыңдаушының өзіндік оқуы	
1	**Нормативтік-құқықтық модуль**	**1**	**2**				**4**	**7**
1.1	Инклюзивті және арнайы мектепке дейінгі, жалпы білім беретін және арнайы білім беру ұйымдары педагогтерінің қызметін реттейтін нормативтік құқықтық актілер.	3	4					7
2	**Басқарушылық**	1						**1**
2.1	Инклюзивті және арнайы білім беру ұйымдарында педагогикалық мәдениетті қалыптастыру	1						1
3	**Психологиялық -педагогикалық модуль**						**8**	**8**
3.1	Сөйлеуді есту қабілетін дамытудың психологиялық-педагогикалық негіздері						6	6
3.2	Арнайы мектеп жағдайында есту және сөйлеу қабілеті бұзылған балаларды кешенді қолдау ерекшеліктері.						2	2
4	**Мазмұндық модуль**	**4**	**3**	**4**	**2**		**32**	**45**
4.1	Есту және сөйлеу қабілеті бұзылған балалардың есту-сөйлеуін дамыту жұмыстарын ұйымдастыру.	1					2	3
4.2	Білім беру үдерісінде есту және сөйлеу қабілеті бұзылған балаларды оқыту мен тәрбиелеудің ерекшеліктері						2	2
4.3	Сөйлеуді есту қабілетін дамыту бойынша жұмыстың мазмұны және оған қойылатын талаптар						2	2

4.4	Кохлеарлы имплантация және көптеген даму бұзылыстары						4	4
4.5	Есту және сөйлеу қабілеті бұзылған білім алушылармен педагогтің түзету-дамыту жұмысын ұйымдастыру				2			2
4.6	Есту және сөйлеу қабілеті бұзылған білім алушылар үшін түзету-дамытушылық оқытудың негізгі бағыттары мен мазмұны	1	1				2	4
4.7	Есту және сөйлеу қабілеті бұзылған балаларды оқыту мен тәрбиелеуді ұйымдастырудағы жобалау технологиялары						4	4
4.8	Есту және сөйлеу қабілеті бұзылған балаларды оқыту мен тәрбиелеу үшін оқу және тәрбие үдерісінде жаңа ақпараттық технологияларды қолдану	1		2			2	5
4.9	Есту және сөйлеу қабілеті бұзылған балаларды оқыту мен тәрбиелеуде ойын әрекеттерін қолдану						6	6
4.10	Есту және сөйлеу қабілеті бұзылған оқушылардың әлеуметтік бейімделу үдерісі		1	2			2	5
4.11	Ата-ананың жұмысы: баланың отбасындағы есту және сөйлеу дағдыларын қалай қолдау керек	1	1				6	8
5	**Технологиялық модуль**		**2**				**9**	**11**
5.1	Оқу мен тәрбие үдерісінде техникалық және жеке көмекші құралдарды пайдалану		2				6	8
5.2	Есту қабілетін дамытуда жаңа технологияларды қолдану						3	3
6	**Вариативтік модуль**					2	3	5
6.1	Кохлеарлы имплантация операциясынан кейін балалармен түзету-педагогикалық жұмыс						1	1
6.2	Түзету сабақтарына ата-аналардың қатысуына арналған қашытықтан оқыту технологиясы						1	1
6.3	Шағын сабақты тестілеуге және тұсаукесерге дайындық (жобаны қорғау).						1	1
Вариативтік модуль бойынша онлайн кеңес беру						2		2
Барлығы:		7	9	4	2	2	56	80

Ескерту: 1 академиялық сағат-45 минут.

Негізгі және қосымша пайдаланылатын әдебиеттер тізімі, интернет ресурстар

1. «Білім туралы»" Қазақстан Республикасының 2007 жылғы 27 шілдедегі № 319-III Заңы (21.07.2015 ж.жағдай бойынша өзгерістермен және толықтырулармен).
2. Богданова Т. Г. Сурдопсихология: жоғары. пед. оқу орындарының студенттеріне арналған оқу құралы Мекемелер-М.: Академия, 2002. - 3-203 б.
3.Боскис, Р.М. Мұғалімге есту қабілеті бұзылған балалар туралы. [Мәтін] /Р.М.Боскис, -- М.,Ағарту, 1988.-128 б.
4.Бурова Н.И.. Мектепке дейінгі білім беру ұйымдарында есту қабілеті бұзылған балаларды кіріктірілген оқытудың әдістемелік нұсқаулықтары [МӘТІН] / Н.И. Бурова – Челябинск: ЦИЦЕРО басп, 2017. – 82 б.
5. Дүниежүзілік денсаулық сақтау ұйымы. "Саңыраулық пен есту қабілетінің жоғалуы" – ашық түрдегі қол жетімділік 31.12.21 https://www.who.int/ru/news-room/fact-sheets/detail/deafness-and-hearing-loss
6. Выготский, Л.С Ақау және үстеме өтем //Ақыл-ой кемістігі, соқырлық пен кереңдік,[Мәтін]/Л.С.Выготский,- М,- № 4,- 1934,- 56 – 68 б.
7.Выготский Л.С. Дефектология негіздері - СПб.: Лань, 2003. - 654 б. - (Жоғары оқу орындарына арналған оқулықтар. Арнайы әдебиеттер https://pedlib.ru/Books/1/0453/1_0453-367.shtml
8.Головчиц Л.А Мектепке дейінгі сурдопедагогика: Есту қабілеті бұзылған мектеп жасына дейінгі балаларды тәрбиелеу және оқыту. жоғ. оқу орын.студ. арналған оқу құр. М.: Гуманит. басп. ВЛАДОС орталығы, 2001. — 304 б.— (Түзету педагогикасы)
9. Карпова Г.А. Сурдопедагогика негіздері: жоғары оқу орындарына арналған оқу құралдары.Екатеринбург: Баспагер Калинина Г.П., 2008. – 354 б. – ашық қолжетімділік 31.12.21 http://doc.knigi-x.ru/22pedagogika/63168-1-ga-karpova-osnovi-surdopedagogiki-ekaterinburg-2008-ministerstvo-socialnoy-zaschiti-naseleniya-sverd.php
10.Киселев С.Ю., О.Н.Чащина Есту қабілеті сенсорлы бұзылған балалардың сөйлеу қабілетін зерттеу. А. М. Горький атындағы Орал мем. ун. «Бонум» ғылыми-практикалық оңалту орталығы" МУО ДБВЛ Екатеринбург қ. -тегін интернет кітапханасы. Ашық қол жетімділік31.12.21 http://doc.knigi-x.ru/22raznoe/562516-1-syu-kiselev-onchaschina-issledovanie-rechevih-sposobnostey-detey-sluhovimi-sensornimi-narusheniyami.php
11.Королева И.В Есту қабілеті бұзылған балалар: ата-аналар мен тәрбиешілерге арналған кітап/ Королева, Инна Васильевна, Янн, Петер Антон; - СПб.: КАРО, 2011.
12.Лернер И.Я. Оқу үдерісі және оның заңдылықтары М., 1980.
13.Лихачев Б.Т. Тұлға экологиясы // Педагогика. - 1993. - №2. - 19-21б.
14.Пешкова В.Е. Педагогика 3-бөлім. Тәрбие теориясы мен әдістемесі дәрістер курсы МАЙКОП оқу құралы - 2010 Электрондық кітапхана. Ашық қол жетімділік 20.12.21 http://window.edu.ru/resource/869/78869/files/ПЕШКОВА%20В.Е.%20Педагогика.%20Ч.3.%20Теория%20и%20методика%20воспитания%20(учебное%20пособие).(2010).pdf
15.Шипицына Л.М. Есту қабілеті бұзылған балаларды интеграцияланған оқыту: Әдістем. нұсқаулықтар // Л.М. Шипицына, Л.П.Назарова Ред.. – М.: Балалық шақ-баспасөз, 2001. – 64б .Шиф Ж.И. Саңырау балаларда тілді меңгеру және ойлауды дамыту - М.: Просвещение, 1968. – 22-39 б.
16. Шматко Н.Д. Интеграцияланған оқыту кімге тиімді болуы мүмкін// Дефектология. – 1999. – № 1. – 41-46 б. – Электрондық кітапхана. Ашық қол жетімділік 1.01.22 https://pedlib.ru/Books/4/0484/4_0484-10.shtml
17. Щурова Ю.Е. *"Оқушылардың зияткерлік дамуына есту қабілетінің бұзылуының әсері"мақаласы. "Киберленинка" электрондық кітапханасы ашық қолжетімділік 31.12.21* https://cyberleninka.ru/article/n/vliyanie-narusheniy-sluha-na-intellektualnoe-razvitie-shkolnikov